داکتر عبدالقیوم مومند ۲۰۱۹/۰۸/۲۰

دولتي، حکومتي او سياسي جوړښت

پنځمه برخه

د ولايتي محکمو ريسان:
د ولايتي محکمو رئيسان د ولسمشر لخوا د سترې محکمي په مشوره د اوو (۷) کلونو لپاره په دنده گومارل کيږي.
د ولايتي محکمو د رئيسانو د کار دوره د ولسمشر د کار له دورې سره يوځای پای ته رسيږي. بيا ټاکل شوي ولسمشر او يا نوی ولسمشر کولای شي يا دوی بيرته په خپلو دندو وگوماري او يا نوي کسان د مقرراتو پراساس وټاکي.

ولايتونه او واليان:

د ولايتونو چارې په دوو برخو ويشل کيږي.
۱. د د فاع او ملي امنيت چارې
د ولايتي پوځونو سترقوماندان د ولسمشر لخوا د اوو (۷) کلونو لپاره ټاکل کيږي او د ملي دفاع وزارت په چوکاټ کې د هيواد دفاعي چارې پرمخ بيايي. نورغړي يې د ملي دفاع وزارت د خپلې تگلارې په رڼا کې ټاکي. د ولايتي ملي امنيت د چارو سترمشر د ولسمشر لخوا د اوو (۷) کلونو لپاره ټاکل کيږي او د ملي امنيت په چوکاټ کې د هيواد ملي امنيتي چارې پرمخ بيايي. نورغړي يې د ملي امنيت رياست د خپلې تگلارې په رڼا کې ټاکي.
د ولايتي پوځونو سترقوماندان او ولايتي ملي امنيت د چارو سترمشر د کار دوره د ولسمشر د کار له دورې سره يوځای پای ته رسيږي. بيا ټاکل شوی ولسمشر او يا نوی ولسمشر کولای شي يا دوی بيرته په خپلو دندو وگوماري او يا نوي کسان د مقرراتو پراساس وټاکي.

۲ـ سياسي او اداري چارې
والي د حکومت مامور دی او د کورنيو چارو وزير په وړانديز او د لومړي وزير په منلو د لومړي وزير لخوا په دنده گومارل کيږي. د دولت مشر(ولسمشر) د هغه په چارو کې مداخله نه کوي، که شکايت ترې کيږي او د کورنيوچارو وزير او لومړي وزير پرې غور نه وي کړی، ولسمشر د مداخلې حق او صلاحيت لري. والي په ولايت کې د حکومتي ټولو ځانگو د اداري، ساتني، پالنې، پرمختيا او رغاونې مسووليت لري. د لومړي وزير او کورنيوچارو له وزير څخه اړونده لاربنووني ترلاسه کوي او د خپل ولايت د پرمختگ، بنيگنې، رغاونې او نورو اړتياوو لپاره لومړي وزير او د کورنيو چارو وزير ته اړونده وړانديزونه کوي، د عملي کولو لپاره يې اړوند تدابير نيسي او د لگښت لپاره يې له مالي وزارت او اړونده وزارتونو څخه بودجه ترلاسه کوي. والي مکلفيت لري چې د خپل ولايت د اړتياوو او لگښتونو کلنۍ بودجه لومړي وزير ته د منلو لپاره وړاندې کړي.
والي کولای شي د ولايت د عايداتو څلوېښت سلنه(۴۰٪) د ولايت د پرمختگ، بنيگنې او رغاونې په چارو کې ولگوي. دا څلويښت سلنه عايد په دريو برخو ويشل کيږي. دوه برخي يې د ولايت په کلنۍ بودجه کې داخليږي. د څلويښت سلنې عايد دريمه برخه د ولايت په هغو نوو بنيگنيزو او رغنيزو پروژو کې لگول کيږي چې په بودجه کې نه وي يادې شوې. که چيرې له دې رقم څخه د مالي کال په پای کې کوم رقم پاتې شي چې نه وي لگول شوی، هغه راتلونکي کال ته د ولايت د عايداتو په رقم کې داخليږي.

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکني د ليکنيزې بڼي پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په ځير و لولئ

د علماوو شورا

ولسمشر د هیواد د منلو دیني عالمانو، قاضیانو، مفتیانو او پوهانو څخه د علماوو شورا جوړوي. د علماوو شورا غړي د ولسمشر لخوا په ګوټه کیږي. د عدلیې وزارت، ستره محکمه، لویه څارنوالي، د پوهنې وزارت او د ملي امنیت ریاست د هغوی په هکله پلټنې کوي او ولسمشر ته یې وړاندې کوي.
ولسمشر له دې پلټنو، نورو هراړخیزه معلوماتو د راټولولو او هغوی سره له خبرو وروسته د علماوو د شورا غړي خوښوي او ولسي جرګې ته یې د منلو لپاره وړاندې کوي. ولسي جرګه یې د منلو او نه منلو واک لري. د نه منلو په صورت کې ولسمشر باید نوي غړي ولسي جرګې ته وروپیژني. د منلو په صورت کې د علماوو شورا د څوارلسو(۱۴) کلونو لپاره پر دنده ګومارل کیږي او د علماوو شورا د دولت رسمي برخه ګرځي. د علماوو شورا په هکله رایې د ولسي جرګې د ټول استازو په شتون کې په پنځه اویا سلنه(۷۵٪) رایو ترسره کیږي.
د علماوو شورا غړي پرته له کوم جرم او خیانت څخه له خپلې دندې څخه د هیڅ ولسمشر لخوا نشي ګوښه کیدی او نه ولسي جرګه پرته له کوم جرم او خیانت له هغوی څخه د اعتماد رای صلبولای شي. که چیرې د علماوو شورا کوم غړی د کوم جرم او خیانت پر اساس له دندې څخه ګوښه کړای شي، یا مړ شي او یا هم استعفا وکړي او د هغه پر ځای د بل ټاکل اړین شي نو د وخت ولسمشر نوی کس ولسي جرګې ته د منلو لپاره وړپیژني.
ولسمشر او لومړی وزیر د علماوو له شورا څخه په اړونده مسایلو کې مشورې اخلي. د علماوو شورا مهمه دنده له شریعت سره سم د اساسي قانون او نورو قوانینو د اسلامي کیدلو او پلي کولو څار دی چې ځانګړتیاوې یې باید په ځانګړې تګلاره کې جوړې شي.

ب: لومړی وزارت

د ولسي جرګې له ټاکنو څخه وروسته، ولسي جرګه په خپله لومړنی غونډه کې له خپلو غړو څخه یو کس د لومړي وزیر په توګه د څلورو کلونو لپاره ټاکي. معمول دا دی، هغه ګوندونه، ډلې، ټولګې او ائتلافونه چې په ولسي جرګه کې تر ټولو ډیرې رایې لري له خپلو غړو څخه یوکس د لومړي وزیر په توګه ټاکي. ګوندونه او ډلې د خپلو سیاسي او پارلماني هلوځلو په دوران کې یو کس د احتمالي لومړی وزیر په توګه نوماندوي او ملت ته یې هم وریپیژني. لومړی وزیر د ولسي جرګې د ټولو غړو په پنځوس سلنه جمع یو (٪۵۰ +۱) رایو په اکثریت ټاکل کیږي. کله چې ولسي جرګه لومړی وزیر وټاکي بیا یې ولسمشر ته یې وریپیژني. ولسمشر یې قبلوي او ملت ته یې وریپیژني. ولسمشر یې د نه منلو واک نلري.
لومړی وزیر د خپل ګوند، ډلې، ټولګې، او ائتلاف د ملګرو په مشوره وزیران ټاکي. د وزیرانو نومونه ولسمشر ته وړاندې کیږي، ولسمشر د وزیرانو د منلو او نه منلو واک لري. د ټولو وزیرانو او یا کوم وزیر د نه منلو په صورت کې لومړی وزیر باید نوی کس (کسان) ولسمشر ته د منلو لپاره وروپیژني. د منلو په صورت کې ولسمشر وزیران ولسي جرګې ته وریپیژني، ولسي جرګه یې د منلو او نه منلو پریکړه کوي. که ولسي جرګه ټول وزیران او یا کوم وزیر ونه مني، لومړی وزیر باید نوی کس(کسان) ولسمشر ته د منلو لپاره وروپیژني او ولسمشر یې له منلو وروسته ولسي جرګې ته د منلو لپاره وروپیژني. ولسي جرګه یې د منلو او نه منلو پریکړه کوي. وزیران د ولسي جرګې د ټولو غړو په پنځوس سلنه جمع یو (٪۵۰+۱) رایو په اکثریت ټاکل کیږي. لومړی وزیر واک لري چې وزیران د ولسي جرګې له غړو څخه او یا له ولسي جرګې څخه بهر د مسلکي کسانو څخه وټاکي. که چیرې کوم وزیر د ولسي جرګې له غړو څخه وټاکل شي، ضروري نه ده چې د ولسي جرګې څوکۍ خوشې کړي.
لومړی وزیر د حکومت د چارو او د لاندنیو وزارتونو د ټاکنو او کار د څارنې مسوول دی.

۱. د کورنیو چارو وزارت.
۲. د مالیې وزارت.
۳. د عدلیې وزارت.
۴. د پوهنې وزارت.
۵. د روغتیا وزارت.
۶. د کرنې او مالداری وزارت.
۷. د اوبو، برېښنا او انرژی وزارت.
۸. د پلان او تجارت وزارت.
۹. د ټولګټو وزارت.
۱۰. د ترانسپورټ او هوایي چلند وزارت.
۱۱. د معدنونو او صنایعو وزارت.
۱۲. د اطلاعاتو او کلتور وزارت.
۱۳. د مخابراتو او معلوماتي تکنالوژی وزارت.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له راالیرلو مخکې په ځیر و لولئ

۱۴. د کليو او ښاري پراختيا وزارت.
۱۵. د حج او اوقافو وزارت.
۱۶. د چاپيريال ساتنې وزارت.

څوک لومړي وزير او وزيران کېدای شي؟
د ولسي جرګې د استازو د نوماندېدو د مقررې او اندازو ترڅنګ، لومړي وزير او نورو وزيرانو بايد په پوهنتون او يا مدرسه کې د ماسترۍ تر سطحې پورې زده کړې کړې وي او د برېا قانوني اسناد ولري.

د لومړي وزير او وزيرانو ګوښه کېدل او ګوښه کول

۱. که د کومې ناروغتيا او يا بلې وجې له امله لومړی وزير له خپلې دندې څخه ګوښه شي، ولسي جرګه به په پنځوس سلنه جمع يو (٪۵۰+۱) رايو سره بل لومړی وزير د پاتې مودې لپاره ټاکي.
۲. که محکمه په لومړی وزير کوم جرم ثابت کړي، محکمه به اړونده سزا ورکوي. د محکمې له فيصلې څخه وروسته لومړی وزير له دندې څخه ګوښه کېږي. ولسي جرګه د خپلو ټولو استازو په ګډون په پنځوس سلنه جمع يو (٪۵۰+۱) رايو سره بل لومړی وزير د پاتې مودې لپاره په دنده ګوماري.
۴. که چېرې لومړی وزير خپلې چارې سمې سرته ونه رسوي ولسي جرګه د دې واک لري چې د پنځوس سلنه جمع يو (٪۵۰+۱) رايو اخستلو څخه وروسته لومړی وزير له واک څخه ګوښه کړي او په پنځوس سلنه جمع يو (٪۵۰+۱) رايو سره بل لومړی وزير د پاتې مودې لپاره په دنده وګوماري.
۵. پورتنی تګلاره او ځانګړتياوې د وزيرانو په اړه هم عملي دي.

د قانون په وړاندې د لومړي وزير او وزيرانو مسوولیت

د قانون په وړاندې لومړی وزير او نور وزيران د يو عادي افغان حيثيت لري او کوم خاص امتياز نلري.

له دندې وروسته امتيازات:
وروسته له دې چې لومړی وزير خپله دنده پای ته ورسوي، د پخواني لومړي وزير خطاب ورته کېږي او د يو عادي افغان په توګه خپل ژوند د هيواد په هر ځای کې چې وغواړي او وړتيا يې ولري، سرته رسوي. د دندې له پای ته رسيدو څخه وروسته د ژوند ترپای پورې، مقرر شوی تقاعد ورکول کېږي او د ورځنيو اړتياوو لپاره يو موټر، يو چلونکي او يو ساتونکی ورکول کېږي. د چلونکي او ساتونکي معاش د دولت له بودجې څخه ورکول کېږي. پخوانی لومړی وزير د نور هيڅراز امتياز مستحق نه دی او د قانون په محاوطه کې خپل ورځنی ژوند پرمخ بيايي.
که چېرې پخوانی لومړی وزير فيصله وکړي چې کار، تجارت او يا نور داسې فعاليتونه وکړي چې د هغې په مقابل کې نوموړی معاش يا اجوره لاسته راوړي، په تقاعد او نورو دولتي امتيازاتو يې کوم تاثير نه لري. که چېرې پخوانی لومړی وزير له خپلې ميرمنې څخه مخکې مړشي، ميرمنې ته يې د هغې د ژوند تر پای پورې لومړي وزير ته د مقرر شوي تقاعد اويا سلنه (٪۷۰) ورکول کېږي. موټر او چلونکي ورسره پاتې کېږي، مګر ساتونکی ترې اخستل کېږي. د وزيرانو لپاره يواځې د تقاعد امتيازات عملي دي. د موټر، چلونکي او ساتونکي امتياز نلري.

۲ـ مقننه ځواک:
په مقننه ځواک کې ولسي جرګه او قانون جوړول شامل دي.

الف: ولسي جرګه

د دولت بله برخه ولسي جرګه جوړوي. په دې وړانديز شوي دولتي جوړښت کې مشرانو جرګې ته کومه اړتيا نشته. يواځې ولسي جرګه د ملت د هيلو او غوښتنو استازيتوب کولای شي. د ولسي جرګې د استازو ټاکنې هر څلور کاله وروسته کېږي. يو کس حق لري چې په ولسي جرګه کې څلور دورې د خلکو لخوا د استازي په توګه وټاکل شي.
ولسي جرګه له لومړيو ولسمشريزو ټاکنو څخه شپږ مياشتې وروسته په لاندنيو معيارونو ټاکل کېږي او له هغې وروسته هر څلور کاله پر همدې نيته ټاکنې ترسره کېږي. د لومړي ځل لپاره د ولسمشر او ولسي جرګې د ټاکنو کره نيټه به د وخت او حالاتو په پام کې نيولو سره ټاکل کېږي. ولسمشر او ولسي جرګه به د ټاکنو څخه يوه مياشت وروسته واکونه ترلاسه کوي.
په سياسي ژوند کې د ګډون او له ولس څخه د رايو اخستلو په خاطر بايد سياسي ګوندونه د افغانستان د اساسي قانون په رڼا کې د سياسي فعاليت او سياسي مبارزې اجازه ولري چې خپل غړي د ولسمشرۍ څوکۍ او د ولسي جرګې د څوکيو لپاره نوماند کړای شي. همداراز اشخاص بايد په ځانګړې خپلواکه توګه هم د دې حق ولري چې

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې بنې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په ځير و لولئ

ځانونه د ولسمشرۍ ځوکۍ او د ولسي جرګې د څوکیو لپاره نوماند کړي. ولسي جرګې ته نوماند کسان باید لاندیني ځانګړتیاوې ولري.

۱. افغان او د ښه نوم خاوند وي.
۲. بهرنۍ تابعیت ونلري، له ناافغان مور او پلار څخه نه وي زیږیدلی. نارینه باید بهرنۍ ښځه ونلري، او ښځه باید بهرنۍ میره ونلري، ان که د افغانستان تابعیت یې ترلاسه کړی هم وي.
۳. عمر یې دیرش کاله او یا ډیر وي.
۴. په ښوونځي او یا مدرسه کې یې لیک او لوست کړی وي، زده کړې یې د لیسانس تر کچې پورې رسولی وي او د بریا قانوني اسناد ولري. په اسلامي زده کړه کې هومره معلومات ولري چې د اسلام له حکمونو او معتقداتو سره د سمو او په ټکر کې قوانینو ترمینځ توپیر وکړای شي.
۵. د افغانستان په سیاسي حالاتو او اوضاع پوه وي.
۶. د افغانستان په اساسي قانون، د ټاکنو په قانون او نورو اړونده قوانینو پوه وي.
۷. د سیمې هیوادونو، ګاونډیو هیوادونو او د نړیوالو هیوادونو په سیاسي لوبو پوه وي.
لاندیني کسان ولسي جرګې ته نشي نوماندیدای.
۱. په غلا، رشوت او فساد کې ککړ، نیول شوي او تورن کسان.
۲. په قاچاق او نیشه یي توکو ککړ، نیول شوي او تورن کسان.
۳. د پردیو جایدادونو او دولتي ځمکو غاصبین.
۴. هغه څوک چې قتل یې کړی وي او یا پرې د قتل تور وي.
۵. په پردیو هیوادونو پورې تړلي کسان.

که چیرې د پورتنیو ځانګړنو او وړتیاوو پرخلاف کوم کس ولسي جرګې ته لار پیداکړي او دا ثابته شي چې نوموړي کس غلط معلومات ورکړي سزا به ورکړل شي. که چیرې دا ثابته شي چې معلومات اخستونکی په دې پوهیده چې معلومات غلط وو او نوموړي جوړجاړی کړی، سزا به ورکړل شي.

د ولسي جرګې د استازو ګوښه کیدل او ګوښه کول:
۱. که د کومې ناروغتیا او یا بلې وجې له امله د ولسي جرګې استازی له خپلې دندې څخه استعفا وکړي، هغه کس چې د ولسي جرګې په ټاکنو کې یې په اړونده ولسوالۍ کې د پاتې شوو نوماندانو په ډله کې تر ټولو ډیرې رایې ترلاسه کړې وي، د هغه پر ځای د پاتې مودې لپاره ټاکل کیږي.
۲. که محکمه د ولسي جرګې په استازي کوم جرم ثابت کړي، محکمه به اړونده سزا ورکوي. د محکمې له فیصلې څخه وروسته د ولسي جرګې استازی له دندې څخه ګوښه کیږي. هغه کس چې د ولسي جرګې په ټاکنو کې یې په اړونده ولسوالۍ کې د پاتې شوو نوماندانو په ډله کې تر ټولو ډیرې رایې ترلاسه کړې وې، د هغه پر ځای د پاتې مودې لپاره ټاکل کیږي.
۳. که چیرې د ولسي جرګې کوم استازی خپلې چارې سمې سرته ونه رسوي د اړوندې ولسوالۍ خلک د دې واک لري چې په اړونده ولسوالۍ کې د ټولپوښتنې له لارې څخه د ټولو رایو د اویا سلنو (۷۰٪) رایو اخستلو وروسته د ولسي جرګې نوموړی استازی له استازیتوب څخه ګوښه کړي او پر ځای یې هغه کس چې د ولسي جرګې په ټاکنو کې یې په اړونده ولسوالۍ کې د پاتې شوو نوماندانو په ډله کې تر ټولو ډیرې رایې ترلاسه کړې وې، د پاتې مودې لپاره وټاکي.

د قانون په وړاندې د ولسي جرګې د استازو مسوولیت:
د قانون په وړاندې د ولسي جرګې استازي د یوه عادي افغان حیثیت لري او کوم ځانګړی امتیاز نلري.

له دندې وروسته امتیازات:
وروسته له دې چې د ولسي جرګې غړي خپله دنده پای ته ورسوي، د یوه عادي افغان په توګه خپل ژوند د هیواد په هرځای کې چې وغواړي او وړتیا یې ولري، سرته رسوي. د دندې له پای ته رسیدو څخه وروسته د ژوند ترپای پورې، مقرر شوی تقاعد ورکول کیږي. د ولسي جرګې غړي د نور هیڅ راز امتیاز مستحق نه دي او د قانون په چوکاټ کې خپل ورځنی ژوند پرمخ بیایي. که چیرې د ولسي جرګې پخوانی غړی فیصله وکړي چې کار، تجارت او یا نور داسې فعالیتونه وکړي چې د هغې په مقابل کې نوموړی معاش یا اجوره لاس ته راوړي، په تقاعد یې کوم اغیز نلري. که چیرې د ولسي جرګې غړی د خپلې میرمنې څخه مخکې مړ شي، میرمنې ته یې د هغې د ژوند تر پایه پورې ولسي جرګې غړي ته د مقرر شوي تقاعد اویا سلنه (۷۰٪) ورکول کیږي.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

د ولسي جرګې د ټاکنو کړنلار:
د ولسي جرګې د استازو ټاکل به د متناسب استازيتوب د ټاکنيزې کړنلارې په رڼا کې کيږي. په دې ټاکنيزه کړنلار کې ګوندونه او ځانګړي کسان کولای شي د ولسي جرګې استازيتوب ته ځان يا بل څوک نوماند کړي. د متناسب استازيتوب ټاکنې د ولسواليو په کچه کيږي. ګوندونه د خپلو نوماندانو لست او ځانګړي کسان خپل نومونه د ټاکنو جرګه ګۍ ته د نوماندۍ لپاره سپاري. د ټاکنو د جرګه ګۍ مشران هماغه د ولسمشريزې ټاکنيزې جرګې غړي دي. د جرګه ګۍ نور غړي يې د ولسمشر په وړانديز د ولسي جرګې لخوا ټاکل کيږي او د ټاکنو د جرګه ګۍ د مشرتابه تر لاس لاندې کار کوي. که چيرې د ولسمشريزې ټاکنيزې جرګې کوم غړی ولسي جرګې ته نوماند وي، نوموړی د ولسي جرګې د ټاکنو په جرګه ګۍ کې دنده سرته نشي رسولای. ولسمشر د هغه پرځای بل وړ کس په دنده ګوماري.

دا لاندې بيلګه به د ټاکنو کړنلار څرګنده کړي.
اټکل به وکړو چې په يوه ولسوالۍ کې سل زره د رايو وړ کسان ژوند کوي او له دې ولسوالۍ څخه بايد لس استازي ولسي جرګې ته وټاکل شي. په دې سيمه کې پنځۀ ګوندونه سياسي فعاليت لري او هر ګوند غواړي ولسي جرګې ته خپل استازي وټاکي. همداراز درې کسان په ځانګړې خپلواکه توګه غواړي ځانونه ولسي جرګې ته نوماند کړي. هر ګوند کولاي شي چې له يو څخه تر لسو کسانو پورې په دې ولسوالۍ کې ولسي جرګې ته د استازيتوب لپاره نوماند کړي. درې ځانګړي کسان هم خپل نومونه ولسي جرګې ته د استازيتوب لپاره د نوماندانو په شميره کې ليکي. رای ورکوونکي د ګوندونو او انفرادي اشخاصو د لستونو څخه يواځې يو کس ته رای ورکولای شي.

يو نوماند ته رای ورکولای شئ. د نوماند د نوم ترمخه نخښه وکړئ. ستاسې رای د نوماند او اړوندګوند لپاره شميرل کيږي							
الف ګوند	**ب** ګوند	**ج** ګوند	**د** ګوند	**هـ** ګوند	ځانګړی خپلواک	ځانګړی خپلواک	ځانګړی خپلواک
خوشحال	اکرام	ذبيح	عثمان	داود	احمد	ليلی	جواد
اباسين	خيرمحم	اخترمحمد	بصير	کبير			
بشير	نجيب	شاپور	افتخار	جاويد			
زمری	اکبر	قدير	سمند	رحيم			
وحيد	صمد	صفدرعلي	سمندر	لمحه			
راحله	ګل احمد	خان محمد	غفور	نفيسه			
ياسين	سيد محمد	نورمحمد	نجيبه	مراد			
خالقداد	شفيع	زهره	مير آغا	احمدشاه			
رحمن د	حفيظ	آصف	قمبر	ميرويس			
عبدالله	ايمل	ولي محمد	خانګل	بصير			

داسې اټکل به وکړو چې په دې ولسوالۍ کې ټولې سل زره (۱۰۰۰۰۰) روغې او قانوني رايې اچول شوي دي او والسوالي لس استازي ولسي جرګې ته ليږي. که سل زره رايې په لسو استازو وويشل شي نو د لس زرو (۱۰۰۰۰) رايو په مقابل کې د استازيتوب څوکۍ لاسته راوړل کيدی شي. د ټاکنو د رايو له شمير څخه وروسته داسې څرګنديږي چې الف ګوند دوه ديرش زره (۳۲۰۰۰) رايې وړي، ب ګوند شپاړس زره (۱۶۰۰۰) رايې وړي، پ ګوند پنځلس زره (۱۵۰۰۰) رايې وړي، ت ګوند ديارلس زره (۱۳۰۰۰) رايې وړي، ث ګوند درې زره (۳۰۰۰) رايې وړي، احمد شپږ زره (۶۰۰۰) رايې وړي، ليلا يولس زره (۱۱۰۰۰) او جاويد څلورزره (۴۰۰۰) رايې وړي. د استازو د څوکيو ويش د لاندې جدول پراساس کيږي.

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له رااليږلو مخکې په ځير و لولـئ

گوندونه	الف گوند	ب گوند	پ گوند	ت گوند	ث گوند	احمد	لیلا	جواد
د رایو شمېره	۳۲۰۰۰	۱۶۰۰۰	۱۵۰۰۰	۱۳۰۰۰	۳۰۰۰	۶۰۰۰	۱۱۰۰۰	۴۰۰۰
لومړي ویش کې د استازو شمېره	۳	۱	۱	۱	۰	۰	۱	۰
پاتې رایې	۲۰۰۰	۶۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۳۰۰۰	۶۰۰۰	۱۰۰۰	۴۰۰۰
دویم ویش کې د استازو شمېره	۰	۱	۱	۰	۰	۱	۰	۰
د استازو ټوله شمېره	۳	۲	۲	۱	۰	۱	۱	۰
د رایو تناسب او استازیتوب تناسب	۳۲٪ او ۳۰٪	۱۶٪ او ۲۰٪	۱۵٪ او ۲۰٪	۱۳٪ او ۱۰٪	۳٪ او ۰٪	۶٪ او ۱۰٪	۱۱٪ او ۱۰٪	۴٪ او ۰٪

په ولسي جرگه کې د گوندونو د بیدریغه شمیرې او د هیواد د سیاسي استقامت په خاطر، هغه گوندونه چې په ټول افغانستان کې اووه سلنه او ډیرې رایې ترلاسه کړي کولای شي ولسي جرگې ته استازي ولیږي. که چیرې رایې د اووه سلنې څخه لږې وي د ولسي جرگې کومه څوکۍ ورته نه رسیږي، سره له دې که په یوه سیمه کې یې ډیرې رایې ترلاسه کړي هم وي. دا کار د سیمه ییز بیلتون او سیمه ییزې زورواکۍ مخه نیسي او گوندونه له سیمه ییزو گوندونو څخه په ملي گوندونو بدلیږي. ځانگړی خپلواک نوماند د گوندونو د محدودیت تابع نه دی. هغوی په هره ولسوالۍ کې د رایو د ویش په تناسب ولسي جرگې ته ټاکل کیږي.
د گوندونو له لست څخه به د هرگوند هغه نوماند ولسي جرگې ته د استازي په توگه لیږل کیږي چې ډیرې رایې یې ترلاسه کړې وي. د الف گوند درې نوماندان چې د گوند له نورو نوماندانو څخه یې ډیرې رایې ترلاسه کړې، د ب گوند دوه نوماندان چې د گوند له نورو نوماندانو څخه یې ډیرې رایې ترلاسه کړې، د پ گوند دوه نوماندان چې د گوند له نورو نوماندانو څخه یې ډیرې رایې ترلاسه کړې، د ت گوند یو نوماند چې د گوند له نورو نوماندانو څخه یې ډیرې رایې ترلاسه کړې او خپلواک نوماندان احمد او لیلا به ولسي جرگې ته د استازو په توگه لیږل کیږي.

ب: قانون جوړول، په قانون کې بدلون راوستل او قانون له منځه وړل:

د پنځمې برخې پای

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ